Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Store Afdeling)

1. august 2025*

»Præjudiciel forelæggelse – artikel 19, stk. 1, TEU – medlemsstaternes pligt til at tilvejebringe den nødvendige adgang til domstolsprøvelse for at sikre en effektiv retsbeskyttelse på de områder, der er omfattet af EU-retten – artikel 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder – adgang til effektive retsmidler – mulighed for at anvende voldgift – voldgift mellem private – pålagt voldgift – afgørelse fra et organ i et internationalt sportsforbund, hvorved der pålægges en sanktion – kendelse, der er blevet afsagt af Den Internationale Sportsdomstol (CAS), og som er blevet stadfæstet ved en afgørelse fra en retsinstans i et tredjeland – retsmiddel til prøvelse af voldgiftskendelsen – national lovgivning, hvorefter denne voldgiftskendelse tillægges retskraft mellem parterne og beviskraft over for tredjemand – beføjelser og forpligtelser for de nationale retsinstanser, for hvilke den nævnte voldgiftskendelse påberåbes – effektiv prøvelse af en sådan voldgiftskendelses forenelighed med de principper og bestemmelser, som er omfattet af Unionens ufravigelige retsgrundsætninger«

I sag C-600/23,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Cour de cassation (kassationsdomstol, Belgien) ved afgørelse af 8. september 2023, indgået til Domstolen den 2. oktober 2023, i sagen

Royal Football Club Seraing SA

mod

Fédération internationale de football association (FIFA),

Union des associations européennes de football (UEFA),

Union royale belge des sociétés de football association ASBL (URBSFA),

procesdeltager:

Doyen Sports Investment Ltd,

har

DOMSTOLEN (Store Afdeling),

* Processprog: fransk.

sammensat af præsidenten, K. Lenaerts, afdelingsformændene K. Jürimäe, C. Lycourgos, I. Jarukaitis, M.L. Arastey Sahún, S. Rodin, A. Kumin, N. Jääskinen og D. Gratsias samt dommerne E. Regan, I. Ziemele, J. Passer (refererende dommer) og Z. Csehi,

generaladvokat: T. Ćapeta,

justitssekretær: fuldmægtig C. Di Bella,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 1. oktober 2024,

efter at der er afgivet indlæg af:

– Royal Football Club Seraing SA ved avocats J.-L. Dupont, M. Hissel og F. Stockart, abogado F. Irurzun og Rechtsanwalt M. Orth,

– Fédération internationale de football association (FIFA) ved avocat A. Laes og advocaat D. Van Liedekerke,

– Union des associations européennes de football (UEFA) ved abogado P. González-Espejo García samt avocats B. Keane, D. Slater og D. Waelbroeck,

– Union royale belge des sociétés de football association ASBL (URBSFA) ved avocats N. Cariat og A. Stévenart samt advocaat E. Matthys,

– Doyen Sports Investment Ltd ved avocat M. Hissel,

– den belgiske regering ved M. Jacobs, L. Jans, C. Pochet og M. Van Regemorter, som befuldmægtigede, bistået af avocat Y. Herinckx,

– den tyske regering ved J. Möller og A. Hoesch, som befuldmægtigede,

– den græske regering ved K. Boskovits, som befuldmægtiget,

– den franske regering ved B. Fodda, J.-B. Merlin, M. Raux og B. Travard, som befuldmægtigede,

– den litauiske regering ved S. Grigonis og V. Kazlauskaitė-Švenčionienė, som befuldmægtigede,

– den nederlandske regering ved M.H.S. Gijzen, som befuldmægtiget,

– Europa-Kommissionen ved F. Erlbacher, T. Maxian Rusche, S. Noë og F. Ronkes Agerbeek, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 16. januar 2025,

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 19, stk. 1, TEU, sammenholdt med artikel 267 TEUF og artikel 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (herefter »chartret«).

2 Anmodningen er blevet indgivet i forbindelse med en tvist mellem på den ene side Royal Football Club Seraing SA (herefter »RFC Seraing«) og på den anden side Fédération internationale de football association (det internationale fodboldforbund) (FIFA), Union des associations européennes de football (det europæiske fodboldforbund) (UEFA) og Union royale belge des sociétés de football association ASBL (det kongelige belgiske fodboldforbund) (URBSFA) vedrørende en påstand om ugyldighedserklæring, om udstedelse af påbud og om erstatning for de tab, som RFC Seraing mener at have lidt som følge af disse tre forbunds gennemførelse af regler, der bør anses for ugyldige, idet de er i strid med EU-retten.

Retsforskrifter

EU-retten

3 Artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU bestemmer:

»Medlemsstaterne tilvejebringer den nødvendige adgang til domstolsprøvelse for at sikre en effektiv retsbeskyttelse på de områder, der er omfattet af EU-retten.«

4 Artikel 267 TEUF fastsætter:

»Den Europæiske Unions Domstol har kompetence til at afgøre præjudicielle spørgsmål:

a) om fortolkningen af traktaterne

b) om gyldigheden og fortolkningen af retsakter udstedt af [Den Europæiske Unions] institutioner, organer, kontorer eller agenturer.

Såfremt et sådant spørgsmål rejses ved en ret i en af medlemsstaterne, kan denne ret, hvis den skønner, at en afgørelse af dette spørgsmål er nødvendig, før den afsiger sin dom, anmode Domstolen om at afgøre spørgsmålet.

[...]«

5 Chartrets artikel 47 med overskriften »Adgang til effektive retsmidler og til en upartisk domstol« har følgende ordlyd:

»Enhver, hvis rettigheder og friheder som sikret af EU-retten er blevet krænket, skal have adgang til effektive retsmidler for en domstol under overholdelse af de betingelser, der er fastsat i denne artikel.

Enhver har ret til en retfærdig og offentlig rettergang inden en rimelig frist for en uafhængig og upartisk domstol, der forudgående er oprettet ved lov. Enhver skal have mulighed for at blive rådgivet, forsvaret og repræsenteret.

[...]«

Belgisk ret

Retsplejeloven

6 Retsplejeloven, som ændret ved lov om diverse bestemmelser på retsområdet af 21. december 2018 (*Moniteur belge* af 31.12.2018, s. 106560, herefter »retsplejeloven«), indeholder en første del med overskriften »Generelle principper«. Nævnte første del indeholder kapitel III, der har overskriften »Retsafgørelser og domme«, og som indeholder denne lovs artikel 19, stk. 1, der er sålydende:

»Retsafgørelsen er endelig, for så vidt som den udtømmer retsinstansens kompetence med hensyn til et omtvistet spørgsmål, bortset fra de retsmidler, der er fastsat ved lov.«

7 Nævnte første del indeholder kapitel IV med overskriften »Retskraft«. Dette kapitel IV indeholder retsplejelovens artikel 23-28, der bestemmer følgende:

»Art[ikel] 23

Retskraften gælder kun i forhold til det, der har været genstand for afgørelsen. Sagen skal have samme genstand; sagen skal hvile på samme søgsmålsgrund, uanset hvilket retsgrundlag der påberåbes; sagen skal have samme parter og være anlagt af dem og mod dem i samme egenskab. Retskraften omfatter imidlertid ikke en sag, der hviler på samme søgsmålsgrund, men som retsinstansen ikke havde kompetence til at påkende på grund af det retsgrundlag, som sagen støttes på.

Art[ikel] 24

Enhver endelig afgørelse har retskraft, så snart den er afsagt.

Art[ikel] 25

Retskraften er til hinder for en fornyet behandling af sagen.

Art[ikel] 26

Retskraften består, så længe afgørelsen ikke er blevet ophævet.

Art[ikel] 27

En indsigelse om retskraft kan under alle omstændigheder gøres gældende for den retsinstans, der behandler sagens realitet.

Retsinstansen kan ikke af egen drift fremsætte denne indsigelse.

Art[ikel] 28

Enhver afgørelse får retskraft, så snart den ikke længere kan gøres til genstand for indsigelse eller appel, medmindre andet er fastsat ved lov, og med forbehold af virkningerne af ekstraordinære retsmidler.«

8 Retsplejeloven indeholder ligeledes en sjette del, der har overskriften »Voldgift«. Nævnte sjette dels kapitel VI med overskriften »Voldgiftskendelse og afslutning af sagen« omfatter lovens artikel 1713, som indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

»§1. Voldgiftsretten træffer endelig eller forudgående afgørelse ved en eller flere kendelser.

[...]

§ 9. Kendelsen har i forholdet mellem parterne de samme virkninger som en retsafgørelse.«

9 Nævnte sjette dels kapitel VIII, der har overskriften »Anerkendelse og fuldbyrdelse af voldgiftskendelser«, indeholder bl.a. retsplejelovens artikel 1719-1721, som er affattet således:

»Art[ikel] 1719

§ 1. En voldgiftskendelse, uanset om den er afsagt i Belgien eller i udlandet, kan kun tvangsfuldbyrdes, når den er blevet erklæret helt eller delvist eksigibel af retten i første instans i overensstemmelse med den procedure, der er fastsat i artikel 1720.

§ 2. Retten i første instans kan kun erklære kendelsen eksigibel, hvis kendelsen ikke længere kan anfægtes for voldgiftsretten, eller hvis voldgiftsretten har truffet afgørelse om foreløbig fuldbyrdelse heraf, uanset at der er iværksat appel.

Art[ikel] 1720

§ 1. Retten i første instans har kompetence til at påkende en anmodning om anerkendelse og fuldbyrdelse af en voldgiftskendelse, der er blevet afsagt i Belgien eller i udlandet.

[...]

§ 2. Når kendelsen er blevet afsagt i udlandet, er den stedligt kompetente retsinstans retten i første instans på appelrettens hjemsted i den retskreds, hvor den person, over for hvem der anmodes om fuldbyrdelsespåtegning, har sin bopæl eller – såfremt den pågældende ikke har nogen bopæl – sit sædvanlige opholdssted eller i givet fald sit vedtægtsmæssige hjemsted eller – såfremt vedkommende ikke har et sådant – sit forretningssted eller sin filial. [...]

[...]

§ 5. Kendelsen kan kun anerkendes eller erklæres for eksigibel, hvis den ikke er i strid med betingelserne i artikel 1721.

Art[ikel] 1721

§ 1. Retten i første instans afslår kun at anerkende og erklære en voldgiftskendelse eksigibel, uanset i hvilket land den er afsagt, under følgende omstændigheder:

[...]

b) Hvis retten i første instans fastslår, at

[...]

ii) anerkendelse eller fuldbyrdelse af kendelsen strider mod ufravigelige retsgrundsætninger.

[...]«

Lov om international privatret

10 Artikel 22 i loi portant le Code de droit international privé (lov om international privatret) af 16. juli 2004 (*Moniteur belge* af 27.7.2004, s. 57344), der har overskriften »Anerkendelse og erklæring om eksigibilitet af udenlandske retsafgørelser«, har følgende ordlyd:

»1. En udenlandsk retsafgørelse, der er eksigibel i den stat, hvor den er afsagt, erklæres, helt eller delvist, eksigibel i Belgien efter den procedure, der er omhandlet i artikel 23.

En udenlandsk retsafgørelse anerkendes, helt eller delvist, i Belgien uden anvendelse af den procedure, der er omhandlet i artikel 23.

Gøres anerkendelsen indirekte gældende under en verserende sag ved en belgisk retsinstans, har denne retsinstans kompetence til at afgøre spørgsmålet om anerkendelse.

Afgørelsen kan kun anerkendes eller erklæres for eksigibel, hvis den ikke er i strid med betingelserne i artikel 25.

2. Enhver, der har interesse heri [...], kan efter proceduren i artikel 23 få fastslået, at afgørelsen helt eller delvis skal eller ikke kan anerkendes eller erklæres for eksigibel.

3. For så vidt angår denne lov gælder følgende:

1° Udtrykket retsafgørelse henviser til enhver afgørelse truffet af en myndighed, der udøver en domstolsbeføjelse.

2° Anerkendelse indebærer, at det, der er blevet truffet afgørelse om i udlandet, har retskraft.«

De regler, der er fastsat af FIFA

FIFA's vedtægter

11 FIFA er et privatretligt forbund, der har hjemsted i Zürich (Schweiz).

12 I henhold til artikel 2 i FIFA's vedtægter i udgaven af september 2024 – som i det væsentlige og med forbehold for omnummerering svarer til de tidligere årlige udgaver af disse vedtægter – har dette forbund bl.a. til formål »at fastsætte regler og bestemmelser, der regulerer fodboldsporten og dermed forbundne anliggender, og påse, at de overholdes«, samt på verdensplan »at kontrollere enhver form for organiseret fodboldsport ved at træffe passende foranstaltninger for at forhindre tilsidesættelser af FIFA's vedtægter, regelsæt eller afgørelser eller af spillets regler«.

13 I henhold til vedtægternes artikel 11 og 14 kan ethvert »forbund, der er ansvarligt for organiseringen af og kontrollen med fodboldsporten« i et bestemt land, blive medlem af FIFA på betingelse navnlig af, at dette forbund forinden forpligter sig til at overholde bl.a. FIFA's

vedtægter, regelsæt og retningslinjer samt afgørelser truffet af FIFA's organer. Som medlem af FIFA er et sådant forbund i medfør af de nævnte vedtægters artikel 14 og 15 bl.a. forpligtet til at foranledige sine egne medlemmer til at overholde FIFA's vedtægter, regelsæt og retningslinjer og afgørelser truffet af FIFA's organer samt til at sikre, at disse bliver overholdt såvel af samtlige fodboldaktører, navnlig de ligaer og klubber, der er underordnet forbundet i henhold til vedtægternes artikel 20, som af spillerne. Et sådant forbund skal desuden underkaste sig den kompetence, som Tribunal arbitral du sport (Den Internationale Sportsdomstol) (CAS) er tillagt, og de afgørelser, som denne domstol træffer, samt i sine egne vedtægter fastsætte bestemmelser, hvorefter alle disse aktører også udtrykkeligt skal anerkende denne kompetence og disse afgørelser. I praksis er mere end 200 nationale fodboldforbund i øjeblikket medlemmer af FIFA. Disse omfatter bl.a. URBSFA, der har hjemsted i Belgien, og hvis formål er at organisere og fremme fodboldsporten i denne medlemsstat.

14 Artikel 44 i FIFA's vedtægter med overskriften »Retslige organer« bestemmer følgende i stk. 1:

»FIFA's retslige organer er:

a) disciplinærudvalget

[...]

c) klageudvalget.«

15 Vedtægternes artikel 47, der har overskriften »Klageudvalget«, er affattet på følgende måde:

»1. Klageudvalgets arbejde er underlagt FIFA Disciplinary Code [(FIFA's disciplinærregler)] og FIFA Code of Ethics [(FIFA's etiske regler)].

2. Klageudvalget har ansvaret for at behandle de klager, der indgives mod afgørelser fra disciplinærudvalget, som ikke er endelige i henhold til nærværende vedtægter eller de relevante regelsæt fra FIFA.

3. Klageudvalgets afgørelser er endelige og bindende for alle berørte parter. Nærværende bestemmelse berører ikke muligheden for at anlægge søgsmål til prøvelse af disse afgørelser ved CAS.«

16 De nævnte vedtægters afsnit IX, der har overskriften »Voldgift«, indeholder følgende artikler:

»49. Den Internationale Sportsdomstol (CAS)

1. FIFA anerkender, at Den Internationale Sportsdomstol (CAS), der er uafhængig, og som har hjemsted i Lausanne (Schweiz), kan træffe afgørelse i tvister mellem FIFA, medlemsforbund, konføderationer, ligaer, klubber, spillere, officials, fodboldagenter og kamparrangører.

2. Bestemmelserne i CAS Code of Sports-related Arbitration [(CAS' regler vedrørende sportsrelateret voldgift)] finder anvendelse på voldgiftsproceduren. CAS skal primært anvende de forskellige regelsæt fra FIFA og schweizisk ret som supplement.

[...]

50. CAS' kompetence

1. Søgsmål til prøvelse af endelige afgørelser truffet af FIFA og dette forbunds organer skal anlægges ved CAS [...].

[...]

4. Søgsmålet har ikke opsættende virkning. FIFA's kompetente organ eller i givet fald CAS kan bestemme, at søgsmålet skal have opsættende virkning.

[...]

51. Forpligtelser i forbindelse med tvistbilæggelse

1. Konføderationerne, medlemsforbundene og ligaerne forpligter sig til at anerkende CAS som et uafhængigt retsligt organ og til at sikre, at deres medlemmer, licensspillere og officials efterkommer de afgørelser, der træffes af CAS. [...]

2. Det er forbudt at anlægge sag ved en almindelig domstol, medmindre det udtrykkeligt er fastsat i FIFA's regelsæt. Søgsmål ved almindelige domstole er også forbudt med hensyn til alle former for foreløbige foranstaltninger.

3. Forbundene skal i deres vedtægter eller regelsæt indføre en klausul, der fastsætter, at det er forbudt at indbringe tvister inden for forbundet eller tvister, som vedrører ligaer, ligamedlemmer, klubber, klubmedlemmer, spillere, officials og andre forbundsofficials, for de almindelige domstole, medmindre FIFA's regelsæt eller bindende retsforskrifter specifikt fastsætter anvendelse af almindelige domstole. I stedet for anvendelse af almindelige domstole skal det bestemmes, at der skal tys til voldgift. Sådanne tvister skal indbringes for en uafhængig og behørigt oprettet voldgiftsret, som er anerkendt i henhold til forbundets eller konføderationens regler, eller for CAS.

Forbundene skal ligeledes sikre, at denne bestemmelse er indarbejdet inden for forbundet ved om nødvendigt at overdrage denne bindende forpligtelse til forbundets medlemmer. Forbundene skal pålægge enhver part, der ikke overholder denne forpligtelse, sanktioner og sikre, at enhver klage over sådanne sanktioner også kun kan gøres til genstand for voldgift og heller ikke kan indbringes for en almindelig domstol.«

Regelsættet om spilleres status og transfer af spillere

17 Den 22. marts 2014 vedtog FIFA et regelsæt, der har overskriften »Regulations on the Status and Transfer of Players« (regelsæt om spilleres status og transfer af spillere), og som trådte i kraft den 1. august 2014. Dette regelsæt ophævede og erstattede et tidligere regelsæt, der havde den samme overskrift, og som blev bekendtgjort den 5. juli 2001.

18 Regelsættets artikel 1 med overskriften »Anvendelsesområde« fastsætter følgende i stk. 1:

»Dette regelsæt fastsætter universelle og bindende regler for spillernes status, deres berettigelse til at deltage i organiseret fodbold og deres transfer mellem klubber, der tilhører forskellige forbund.«

19 Det nævnte regelsæt blev ændret i december 2014 (herefter »RSTP«). De bestemmelser, der følger af denne ændring, omfatter bl.a. RSTP's artikel 18a, der har overskriften »Tredjemands indflydelse på klubber«, og som bestemmer:

»1. Ingen klub må indgå en aftale, der gør det muligt for den anden klub/de andre klubber, eller omvendt, eller enhver tredjepart at erhverve evnen til i forbindelse med ansættelse eller transfers at påvirke klubbens uafhængighed eller politik eller dens holds præstationer.

2. Disciplinærudvalget kan pålægge klubber, der ikke overholder de i denne artikel fastsatte forpligtelser, sanktioner.«

20 De nævnte bestemmelser omfatter ligeledes RSTP's artikel 18b, der har overskriften »Tredjemands ejerskab af spilleres økonomiske rettigheder«, og som er sålydende:

»1. Ingen klub eller spiller kan indgå en aftale med en tredjepart, der giver tredjeparten ret til helt eller delvist at gøre krav på en godtgørelse, der skal betales i forbindelse med en spillers fremtidige transfer fra en klub til en anden, eller til at få tildelt enhver rettighed i forbindelse med en fremtidig transfer eller en fremtidig transferkompensation.

2. Det i stk. 1 fastsatte forbud træder i kraft den 1. maj 2015.

3. Aftaler, der er omfattet af stk. 1, og som er indgået før den 1. maj 2015, kan forblive gyldige indtil deres kontraktmæssige udløb. Deres varighed kan dog ikke forlænges.

4. Varigheden af enhver aftale, der er omfattet af stk. 1, og som er indgået mellem den 1. januar 2015 og den 30. april 2015, må ikke overstige et år fra den faktiske dato.

5. Inden udgangen af april 2015 skal alle eksisterende aftaler, der er omfattet af stk. 1, være registreret i Transfer Matching System [(system til regulering af transfers)] (TMS). Alle klubber, der har indgået sådanne aftaler, skal uploade dem i deres helhed, herunder eventuelle bilag eller ændringer, til TMS med angivelse af oplysninger om den pågældende tredjepart, spillerens fulde navn og aftalens varighed.

6. FIFA's disciplinærudvalg kan træffe disciplinære foranstaltninger over for klubber eller spillere, der ikke overholder de forpligtelser, som er fastsat i nærværende artikel.«

De faktiske omstændigheder i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

Baggrunden for tvisten i hovedsagen

De aftaler, der er blevet indgået mellem RFC Seraing og Doyen

21 RFC Seraing er en fodboldklub, der er organiseret i form af et aktieselskab, og som har hjemsted i Belgien og er medlem af URBSFA.

22 Den 30. januar 2015 indgik RFC Seraing en første aftale med Doyen Sports Investment Ltd (herefter »Doyen«), som er et selskab, der har hjemsted i Malta, og hvis vigtigste økonomiske aktivitet er finansiel bistand til fodboldklubber i Europa. Genstanden for denne første aftale var

dels at skabe rammer for den fremtidige indgåelse af finansieringsaftaler for spillere, dels at overdrage Doyen en del af RFC Seraings »økonomiske rettigheder« over tre specifikke spillere. Disse økonomiske rettigheder har til formål at afspejle spillernes økonomiske værdi. De er knyttet til de »forbundsrettigheder«, som en klub opnår ved at ansætte en given spiller, såsom retten til at registrere den pågældende spiller eller retten til at lade vedkommende spille. Udøvelsen af rettighederne gør det muligt for den klub, der ejer dem, at modtage skyldige beløb, f.eks. i tilfælde af udlån eller transfer af spilleren, udnyttelse eller overdragelse af spillerens billedrettigheder eller som følge af opsigelse af spillerens kontrakt.

23 I henhold til denne første aftale, der udløb den 1. juli 2018, blev Doyen ejer af 30% af de økonomiske rettigheder, som RFC Seraing ejede over de tre pågældende spillere, og betalte som modydelse et beløb på 300 000 EUR til denne klub. RFC Seraing gav for sit vedkommende afkald på »uafhængigt og selvstændigt« at afhænde den resterende del af sine økonomiske rettigheder over disse spillere til en tredjepart.

24 Den 7. juli 2015 indgik RFC Seraing og Doyen en anden aftale (herefter sammen med den første aftale »de i hovedsagen omhandlede aftaler«). Ifølge denne aftale skulle 25% af RFC Seraings økonomiske rettigheder over en fjerde spiller overdrages til Doyen, mod at sidstnævnte betalte 50 000 EUR.

Den disciplinærsag og den voldgiftssag, der er blevet ført i Schweiz

25 Efter en undersøgelse indledte FIFA med bistand fra URBSFA den 2. juli 2015 en disciplinærsag mod RFC Seraing vedrørende en mulig overtrædelse af RSTP's artikel 18a og 18b som følge af denne fodboldklubs indgåelse af de i hovedsagen omhandlede aftaler.

26 Den 4. september 2015 vedtog FIFA's disciplinærudvalg en afgørelse (herefter »afgørelsen fra FIFA's disciplinærudvalg«), hvori udvalget for det første erklærede, at RFC Seraing havde overtrådt RSTP's artikel 18a og 18b ved at indgå de i hovedsagen omhandlede aftaler. For det andet forbød dette udvalg klubben at registrere spillere i fire på hinanden følgende registreringsperioder, det være sig på nationalt eller internationalt plan. For det tredje pålagde FIFA's disciplinærudvalg klubben en bøde på 150 000 schweizerfranc (dvs. ca. 138 000 EUR efter den dagældende valutakurs), som skulle betales inden for en frist på 30 dage fra meddelelsen af udvalgets afgørelse.

27 Den 30. november 2015 påklagede RFC Seraing denne afgørelse til FIFA's klageudvalg. Den 3. december 2015 anmodede klubben desuden dette udvalg om at udsætte gennemførelsen af den nævnte afgørelse, da en sådan klage ikke havde opsættende virkning. Den 4. december 2015 imødekom udvalgets formand denne anmodning.

28 Den 7. januar 2016 afviste FIFA's klageudvalg den klage, som RFC Seraing havde indgivet over afgørelsen fra FIFA's disciplinærudvalg (herefter »afgørelsen fra FIFA's klageudvalg«).

29 Den 9. marts 2016 anlagde RFC Seraing sag ved CAS med påstand om annullation af afgørelsen fra FIFA's klageudvalg. Den 17. marts 2016 anmodede klubben, eftersom et sådant søgsmål ikke har opsættende virkning, desuden sportsdomstolen om at give søgsmålet opsættende virkning i henhold til artikel 50 i FIFA's vedtægter. Den 12. april 2016 imødekom domstolen denne anmodning.

30 Inden for rammerne af den nævnte sag gjorde RFC Seraing i det væsentlige bl.a. gældende, at afgørelsen fra FIFA's klageudvalg og de disciplinære sanktioner, som klubben er blevet pålagt ved denne afgørelse, er ulovlige, eftersom de regler, hvorpå afgørelsen er støttet, selv er ulovlige. I denne henseende gjorde klubben bl.a. gældende, at RSTP's artikel 18a og 18b, for så vidt som de fastsætter et fuldstændigt forbud mod praksis med såkaldt »tredjemands indflydelse« og »tredjemands ejerskab«, hvilket forbud ledsages af disciplinære sanktioner, tilsidesætter EU-retten og nærmere bestemt arbejdskraftens frie bevægelighed, den frie udveksling af tjenesteydelser og de frie kapitalbevægelser, der er sikret ved henholdsvis artikel 45 TEUF, 56 TEUF og 63 TEUF, samt de i artikel 101 TEUF og 102 TEUF fastsatte konkurrenceregler. Klubben påberåbte sig ligeledes en tilsidesættelse af de schweiziske konkurrenceregler.

31 Den 9. marts 2017 afsagde CAS en voldgiftskendelse (herefter »voldgiftskendelsen fra CAS«), hvori sportsdomstolen hvad det første angår den lovgivning, der fandt anvendelse på tvisten, bl.a. fastslog, at denne udgjordes af FIFA's regelsæt, schweizisk ret og EU-retten. For så vidt angår EU-retten fastslog CAS indledningsvis, at de kumulative betingelser, hvorefter sportsdomstolen skal tage hensyn til bevægelighedsfrihederne og konkurrencereglerne i forbindelse med sin prøvelse, eftersom de er »ufravigelige bestemmelser i en anden ret end [schweizisk ret]« som omhandlet i schweizisk ret, var opfyldt. De bestemmelser, der fastsætter disse friheder og regler, anses nemlig af Domstolen for at være omfattet af Unionens ufravigelige retsgrundsætninger. Dernæst er der en tæt forbindelse mellem tvistens genstand og disse bestemmelser, henset dels til RSTP's åbenbare indvirkning på Unionens område og nærmere bestemt på aktiviteten for fodboldklubber med hjemsted i medlemsstaterne, dels til indvirkningen af afgørelsen fra FIFA's klageudvalg på RFC Seraings mulighed for at deltage i de klubfodboldturneringer, som afholdes på dette område. Endelig deler den schweiziske retsorden de interesser og værdier, der beskyttes ved de nævnte bestemmelser.

32 Hvad for det andet angår tvistens realitet fastslog CAS bl.a., at RFC Seraing ikke havde godtgjort, at RSTP's artikel 18a og 18b er i strid med de schweiziske konkurrenceregler. Sportsdomstolen afviste ligeledes, at der forelå en tilsidesættelse af EU-retten og nærmere bestemt af artikel 45 TEUF, 56 TEUF, 63 TEUF, 101 TEUF og 102 TEUF.

33 Hvad for det første angår bevægelighedsfrihederne fandt CAS indledningsvis i det væsentlige, at RSTP's artikel 18a og 18b udgjorde en hindring for de frie kapitalbevægelser. Dernæst fastslog sportsdomstolen, at disse artiklers hævdede negative indvirkning på arbejdskraftens frie bevægelighed og den frie udveksling af tjenesteydelser derimod ikke var blevet godtgjort i tilstrækkelig grad og under alle omstændigheder var begrænset. Endelig bemærkede domstolen, at uanset hvilken frihed der blev taget i betragtning, var eksistensen af de nævnte artikler under alle omstændigheder begrundet i forfølgelsen af legitime mål af almen interesse af sportslig karakter vedrørende bl.a. bevarelsen af konkurrencernes integritet, og at undersøgelsen af deres indhold ikke alene viste, at de var egnede til at nå disse mål, men ligeledes, at de ikke gik ud over, hvad der var nødvendigt og forholdsmæssigt med henblik herpå.

34 Hvad for det andet angår EU's konkurrenceregler fandt CAS for det første, at RSTP's artikel 18a og 18b ikke havde til formål at begrænse konkurrencen, men at forfølge de legitime mål af almen interesse af sportslig karakter, der er nævnt i den foregående præmis. For det andet fastslog sportsdomstolen, at RFC Seraing ikke havde godtgjort, at disse artikler havde en faktisk eller potentiel konkurrencebegrænsende virkning.

35 For det tredje stadfæstede CAS den bøde og det forbud mod registrering af spillere, som RFC Seraing var blevet pålagt, men nedsatte varigheden af dette forbud til tre på hinanden følgende registreringsperioder.

36 For det fjerde og sidste traf CAS afgørelse om, at – henset til de udsættelses- og suspensionsforanstaltninger, der var blevet vedtaget successivt af FIFA's klageudvalg og af sportsdomstolen selv – skulle de nævnte disciplinære sanktioner finde anvendelse fra forkyndelsen af domstolens kendelse for RFC Seraing, hvorfor bøden følgelig skulle betales inden for en frist på 30 dage fra denne forkyndelse, og forbuddet mod registrering skulle dække registreringsperioderne i sommeren 2017, vinteren 2017/2018 og sommeren 2018.

37 Den 15. maj 2017 anlagde RFC Seraing sag ved Tribunal fédéral (forbundsdomstol, Schweiz) til prøvelse af voldgiftskendelsen fra CAS. Klubben anmodede desuden denne domstol om at tillægge søgsmålet opsættende virkning.

38 Ved kendelse af 7. august 2017 forkastede præsidenten for Tribunal fédéral (forbundsdomstol) den nævnte anmodning om opsættende virkning.

39 Til støtte for sit søgsmål fremsatte RFC Seraing bl.a. et anbringende, hvormed klubben gjorde gældende, at voldgiftskendelsen fra CAS var uforenelig med »materielle retsprincipper« som omhandlet i schweizisk ret. I denne henseende gjorde klubben på ny bl.a. gældende, at kendelsen var i strid med arbejdskraftens frie bevægelighed, den frie udveksling af tjenesteydelser og de frie kapitalbevægelser, der er sikret ved henholdsvis artikel 45 TEUF, 56 TEUF og 63 TEUF, de i artikel 101 TEUF og 102 TEUF fastsatte konkurrenceregler samt de schweiziske konkurrenceregler.

40 I deres respektive indlæg og bemærkninger nedlagde FIFA og CAS påstand om, at RFC Seraings søgsmål skulle forkastes.

41 Ved dom af 20. februar 2018 forkastede Tribunal fédéral (forbundsdomstol) søgsmålet. Hvad angår RFC Seraings anbringende om, at voldgiftskendelsen fra CAS var uforenelig med materielle retsprincipper og nærmere bestemt med konkurrencereglerne og bevægelighedsfrihederne, henviste den nævnte domstol for det første til sin faste praksis i denne henseende. Det følger for det første af denne praksis, at en voldgiftskendelse kun kan anses for at være uforenelig med materielle retsprincipper, hvis den ved sit resultat og ikke kun ved sine præmisser tilsidesætter de grundlæggende og bredt anerkendte værdier, som ifølge den fremherskende opfattelse i Schweiz bør udgøre grundlaget for enhver retsorden. For det andet forudsætter en sådan tilsidesættelse, at den nævnte kendelse er i strid med grundlæggende materielretlige principper i en sådan grad, at den ikke længere er forenelig med den retsorden og det værdisystem, der er afgørende. For det tredje er konkurrencereglerne ikke en del af de materielle retsprincipper.

42 For det andet fastslog den nævnte forbundsdomstol i det væsentlige, at anbringendet, hvorefter voldgiftskendelsen fra CAS var uforenelig med materielle retsprincipper, under alle omstændigheder skulle afvises i den foreliggende sag, for så vidt som det vedrørte EU-retten og de schweiziske konkurrenceregler, fordi det ikke opfyldte det begrundelseskrav, der finder anvendelse på søgsmål til prøvelse af en voldgiftskendelse.

Den i Belgien førte retslige procedure

43 Den 3. april 2015, dvs. inden FIFA's indledning af en disciplinærsag, anlagde Doyen og den belgiske almennyttige forening RFC Sérésien, som driver RFC Seraing, sag mod FIFA, UEFA og URBSFA ved tribunal de commerce francophone de Bruxelles (den franskprogede handelsret i Bruxelles, Belgien).

44 Den 8. juli 2015 – dvs. efter indledningen af den nævnte disciplinærsag, men før vedtagelsen af afgørelsen fra FIFA's disciplinærudvalg – indtrådte RFC Seraing frivilligt i sagen og nedlagde for den nævnte handelsret påstand om, at det blev fastslået, at det fuldstændige forbud mod praksis med tredjemands indflydelse og tredjemands ejerskab, der er fastsat i RSTP's artikel 18a og 18b, er i strid med EU-retten og nærmere bestemt med artikel 45 TEUF, 56 TEUF, 63 TEUF, 101 TEUF og 102 TEUF. Desuden nedlagde klubben for den nævnte handelsret påstand om, at enhver bestemmelse, der indeholdt et sådant fuldstændigt forbud, blev erklæret ugyldig, at FIFA, UEFA og URBSFA blev pålagt forskellige påbud, og at klubben blev tilkendt et foreløbigt beløb på 500 000 EUR i erstatning for de forskellige tab, som den mente at have lidt som følge af anvendelsen af RSTP's artikel 18a og 18b.

45 Den 17. november 2016 afsagde tribunal de commerce francophone de Bruxelles (den franskprogede handelsret i Bruxelles) dom, hvori den bl.a. fastslog, at den ikke havde kompetence til at påkende RFC Seraings forskellige påstande.

46 Den 19. december 2016 – dvs. efter vedtagelsen af afgørelsen fra FIFA's disciplinærudvalg og afgørelsen fra FIFA's klageudvalg, men inden afsigelsen af voldgiftskendelsen fra CAS – iværksatte RFC Seraing appel af den nævnte dom ved cour d'appel de Bruxelles (appeldomstolen i Bruxelles, Belgien).

47 I forbindelse med den nævnte appel gjorde RFC Seraing bl.a. gældende, at den havde lidt forskellige tab som følge af en fejl, som FIFA begik sammen med URBSFA, og som i det væsentlige bestod i, at disse forbund havde anvendt RSTP's artikel 18a og 18b over for klubben, først ved at indlede en disciplinærsag, derefter ved at foreholde klubben at have overtrådt forbuddene i disse artikler og endelig ved at pålægge klubben disciplinære sanktioner. Denne disciplinærsag, disse konstateringer af overtrædelser og disse disciplinære sanktioner er nemlig behæftet med en mangel som følge af den omstændighed, at RSTP's artikel 18a og 18b, hvorpå de er støttet, selv tilsidesætter EU-retten, navnlig artikel 45 TEUF, 56 TEUF, 63 TEUF, 101 TEUF og 102 TEUF.

48 Den 12. december 2019 – dvs. efter afsigelsen af voldgiftskendelsen fra CAS og afsigelsen af den dom fra Tribunal fédéral (forbundsdomstol, Schweiz), hvortil der er blevet henvist i nærværende doms præmis 41 – afsagde cour d'appel de Bruxelles (appeldomstolen i Bruxelles, Belgien) dom (herefter »dommen fra appeldomstolen i Bruxelles«), hvori den forkastede samtlige af RFC Seraings påstande.

49 I den nævnte dom fastslog cour d'appel de Bruxelles (appeldomstolen i Bruxelles) for det første bl.a., at RFC Seraings anbringender, hvorefter RSTP's artikel 18a og 18b tilsidesætter EU-retten, allerede var blevet fremsat af denne klub for CAS i forbindelse med tvisten mellem klubben og FIFA og var blevet forkastet i voldgiftskendelsen fra CAS. Ifølge cour d'appel de Bruxelles (appeldomstolen i Bruxelles) skal voldgiftskendelsen fra CAS – henset til retsplejelovens artikel 24 og 28 samt artikel 1713, § 9 – anses for at have de samme virkninger som en domstolsafgørelse i forholdet mellem parterne, for derfor at være tillagt retskraft fra og med

afsigelsen heraf og for at være blevet endelig fra og med det tidspunkt, hvor Tribunal fédéral (forbundsdomstol, Schweiz) forkastede det søgsmål, der var blevet anlagt til prøvelse heraf. Cour d'appel de Bruxelles (appeldomstolen i Bruxelles) fastslog derfor, at de pågældende anbringender skulle forkastes, for så vidt som de var rettet mod FIFA.

50 For det andet fastslog cour d'appel de Bruxelles (appeldomstolen i Bruxelles) i det væsentlige, at når en retsafgørelse eller en voldgiftskendelse tillægges retskraft i forholdet mellem tvistens parter, skal den i forhold til tredjeparter i denne tvist, over for hvilke den kan gøres gældende, som følge heraf tillægges den beviskraft, der er knyttet til en sådan retskraft. I det foreliggende tilfælde var den nævnte appeldomstol af den opfattelse, at voldgiftskendelsen fra CAS derfor har beviskraft i forhold til URBSFA, som ikke var part i tvisten ved CAS mellem RFC Seraing og FIFA. Henset til denne beviskraft påhvilede det RFC Seraing, for så vidt som denne klub ligeledes tilregnede URBSFA en fejl, at afkræfte den formodning, der var støttet på voldgiftskendelsen fra CAS, og hvorefter RSTP's artikel 18a og 18b er i overensstemmelse med EU-retten. Klubben opfyldte imidlertid ikke denne forpligtelse. Den nævnte domstol forkastede derfor de anbringender, der er nævnt i den foregående præmis, som ugrundede, for så vidt som de var rettet mod URBSFA.

Tvisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

51 RFC Seraing har ved Cour de cassation (kassationsdomstol, Belgien), som er den forelæggende ret, iværksat kassationsappel til prøvelse af dommen fra appeldomstolen i Bruxelles.

52 Cour de cassation (kassationsdomstol) har i forelæggelsesafgørelsen anført, at de kassationsanbringender, som RFC Seraing har fremsat for den, rejser to spørgsmål om fortolkning af EU-retten, som den finder det nødvendigt at forelægge Domstolen.

53 For det første har RFC Seraing med sit første kassationsappelanbringende gjort gældende, at cour d'appel de Bruxelles (appeldomstolen i Bruxelles) bl.a. tilsidesatte artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU, artikel 267 TEUF og chartrets artikel 47, idet denne domstol afviste klubbens appelanbringender, for så vidt som de var rettet mod FIFA. Det var nemlig med urette, at denne domstol fastslog, at voldgiftskendelsen fra CAS skulle tillægges retskraft i forhold til FIFA, for så vidt som det i denne kendelse blev fastslået, at RSTP's artikel 18a og 18b er i overensstemmelse med EU-retten.

54 I denne henseende følger det ganske vist af den retspraksis, der kan udledes af dom af 23. marts 1982, Nordsee (102/81, EU:C:1982:107), og af 6. marts 2018, Achmea (C-284/16, EU:C:2018:158), at selv om private har mulighed for at indgå en aftale, hvorefter eventuelle tvister mellem dem skal indbringes for et voldgiftsorgan, må dette ikke modvirke en fuld overholdelse, en ensartet fortolkning og en effektiv anvendelse af EU-retten på Unionens område. Det følger endvidere heraf, at et sådant krav selv indebærer, at de kompetente nationale retsinstanser med henblik på at sikre private en effektiv domstolsbeskyttelse har mulighed for at påkende omtvistede EU-retlige spørgsmål og om nødvendigt forelægge Domstolen et præjudicielt spørgsmål.

55 Desuden fremgår det i det væsentlige af dom af 7. april 2022, Avio Lucos (C-116/20, EU:C:2022:273), at selv om de kompetente nationale retsinstanser ikke efter EU-retten under alle omstændigheder er forpligtet til at undlade at anvende bestemmelser i national ret, hvorved en

afgørelse af retslig karakter tillægges retskraft, når dette ville gøre det muligt at afhjælpe en situation, der er i strid med EU-retten, skal sådanne regler ikke desto mindre i alle tilfælde opfylde kravene om ækvivalens og effektivitet.

56 Den nævnte retspraksis gør det imidlertid ikke muligt at besvare det i det foreliggende tilfælde forelagte spørgsmål om, hvorvidt det er i overensstemmelse med artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU at tillægge en voldgiftskendelse – hvis forenelighed med EU-retten ikke forud for denne tillæggelse har kunnet gøres til genstand for en prøvelse ved en retsinstans, der har kompetence til at forelægge en sag for Domstolen i henhold til artikel 267 TEUF – retskraft mellem parterne i en tvist, som verserer for en retsinstans i en medlemsstat, skønt der i voldgiftskendelsen tages stilling til spørgsmål vedrørende EU-retten.

57 For det andet har RFC Seraing med sit tredje kassationsappelanbringende gjort gældende, at cour d'appel de Bruxelles (appeldomstolen i Bruxelles) bl.a. tilsidesatte artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU, artikel 267 TEUF og chartrets artikel 47, idet denne domstol forkastede klubbens appelanbringender som ugrundede, for så vidt som de var rettet mod URBSFA. Det var nemlig med urette, at denne domstol fastslog, at voldgiftskendelsen fra CAS skulle tillægges den beviskraft, der knytter sig til retskraften, i forhold til URBSFA, for så vidt som det i denne kendelse blev fastslået, at RSTP's artikel 18a og 18b er i overensstemmelse med EU-retten.

58 I denne henseende har Cour de cassation (kassationsdomstol) – efter at have bemærket, at tilsidesættelsen af artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU udgør et anbringende, der vedrører ufravigelige retsgrundsætninger, og som i sig selv kan føre til ophævelse af dommen fra appeldomstolen i Bruxelles – anført, at behandlingen af dette anbringende indebærer, at der skal tages stilling til spørgsmålet om, hvorvidt det er i overensstemmelse med den nævnte bestemmelse at tillægge en voldgiftskendelse, hvis forenelighed med EU-retten ikke forinden har kunnet gøres til genstand for en prøvelse ved en retsinstans, der har kompetence til at forelægge en sag for Domstolen i henhold til artikel 267 TEUF, beviskraft i forhold til tredjeparter i en tvist, som verserer for en retsinstans i en medlemsstat, skønt der i voldgiftskendelsen tages stilling til spørgsmål vedrørende EU-retten.

59 På denne baggrund har Cour de cassation (kassationsdomstol) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»1) Er artikel 19, stk. 1, [TEU], sammenholdt med artikel 267 [TEUF] og [chartrets] artikel 47 [...], til hinder for, at bestemmelser i national ret, såsom [retsplejelovens] artikel 24 og artikel 171[3], § 9 [...], hvis formål det er at fastslå princippet om retskraft, kan finde anvendelse på en voldgiftskendelse, hvis overensstemmelse med EU-retten er blevet kontrolleret af en domstol i et tredjeland, som derfor ikke har adgang til at forelægge Den Europæiske Unions Domstol et præjudicielt spørgsmål?

2) Er artikel 19, stk. 1, [TEU], sammenholdt med artikel 267 [TEUF] og [chartrets] artikel 47 [...], til hinder for, at en bestemmelse i national ret, der tillægger en afgørelse beviskraft over for en tredjepart – med forbehold af det modbevis, som det påhviler tredjeparten at føre – kan finde anvendelse på en voldgiftskendelse, hvis overensstemmelse med EU-retten er blevet kontrolleret af en domstol i et tredjeland, som derfor ikke har adgang til at forelægge Den Europæiske Unions Domstol et præjudicielt spørgsmål?«

Om de præjudicielle spørgsmål

Indledende bemærkninger

60 Således som det fremgår af ordlyden af de præjudicielle spørgsmål og af den begrundelse, der ligger til grund for dem, har den forelæggende ret anmodet Domstolen om en fortolkning af artikel 19 TEU, sammenholdt med artikel 267 TEUF og chartrets artikel 47, med henblik på at kunne afgøre, om disse bestemmelser er til hinder for, at der på en voldgiftskendelse afsagt af CAS og stadfæstet af Tribunal fédéral (forbundsdomstol, Schweiz) anvendes dels nationale bestemmelser, som tillægger endelige voldgiftskendelser retskraft i forholdet mellem parterne i tvisten, dels en national regel, der på grund af denne retskraft tillægger dem beviskraft i forhold til tredjemand.

61 Visse procesdeltagere har imidlertid i det væsentlige opfordret Domstolen til i forbindelse med sin behandling også at tage hensyn til andre bestemmelser eller regler i national ret end dem, som den forelæggende ret specifikt har henvist til i sine spørgsmål.

62 Navnlig har den belgiske regering i sit skriftlige indlæg anført, at selv om retsplejelovens artikel 1713, § 9, bestemmer, at en voldgiftskendelse har de samme virkninger mellem parterne som en retsafgørelse, herunder den retskraft, der er omhandlet i denne lovs artikel 24, skal denne voldgiftskendelse desuden være indarbejdet i den belgiske retsorden i overensstemmelse med nævnte lovs artikel 1720 og 1721, som fastsætter proceduren for anerkendelse og fuldbyrdelse af voldgiftskendelser i Belgien.

63 I retsmødet har den nævnte regering præciseret, at der i denne sammenhæng findes tre måder, hvorpå en voldgiftskendelse kan anfægtes ved de belgiske domstole. For det første kan en kompetent førsteinstansret – når en part på grundlag af retsplejelovens artikel 1720 og 1721 for denne retsinstans fremsætter en anmodning om anerkendelse af en voldgiftskendelse i Belgien – efter anmodning fra den anden part eller af egen drift afslå at efterkomme den førstnævnte anmodning, såfremt denne kendelse strider mod ufravigelige retsgrundsætninger. For det andet kan en part, der ønsker at undgå anerkendelse af en voldgiftskendelse, på grundlag af de samme bestemmelser fremsætte en anmodning om ikke-anerkendelse af denne kendelse for den nævnte retsinstans. For det tredje, og selv om dette ikke udtrykkeligt er fastsat i retsplejelovens artikel 1721, kan der indirekte anmodes om ikke-anerkendelse af en voldgiftskendelse eller endog træffes afgørelse herom ex officio, hver gang en sådan kendelse påberåbes inden for rammerne af en sag ved en national retsinstans, i lighed med hvad der er fastsat i lov om international privatrets artikel 22 for så vidt angår udenlandske retsafgørelser.

64 I lighed med den belgiske regering har FIFA og i det væsentlige UEFA anmodet Domstolen om at tage hensyn til de nationale bestemmelser vedrørende proceduren for anerkendelse og fuldbyrdelse af udenlandske voldgiftskendelser i Belgien.

65 Europa-Kommissionen og den tyske regering er for deres vedkommende i det væsentlige i tvivl om, hvorvidt den i forelæggelsesafgørelsen foretagne fremlæggelse af de nationale bestemmelser, der kan finde anvendelse i det foreliggende tilfælde, er fuldstændig, idet de samtidig har anført, at Domstolen i princippet er bundet af den fortolkning af national ret, som den forelæggende ret har anlagt i sin anmodning om præjudiciel afgørelse.

66 I denne henseende fremgår det af fast retspraksis, at det inden for rammerne af en procedure i henhold til artikel 267 TEUF, som er baseret på en klar adskillelse mellem de nationale retsinstansers og Domstolens funktioner, alene er den nationale retsinstans, der har kompetence til bl.a. at fortolke og anvende national ret (dom af 4.6.2013, ZZ, C-300/11, EU:C:2013:363, præmis 36, og af 24.7.2023, Lin, C-107/23 PPU, EU:C:2023:606, præmis 76). Domstolen skal for sin del udtale sig om fortolkningen eller gyldigheden af de EU-retlige bestemmelser, som den anmodes om at tage stilling til, idet den herved skal tage hensyn til den faktiske og retlige sammenhæng, som de for den forelagte spørgsmål indgår i, og således som denne er defineret af den forelæggende ret (jf. i denne retning dom af 18.12.2007, Laval un Partneri, C-341/05, EU:C:2007:809, præmis 47, og af 24.2.2022, Namur-Est Environnement, C-463/20, EU:C:2022:121, præmis 40).

67 Som følge heraf tilkommer det alene den forelæggende ret at afgøre, hvilke nationale bestemmelser der finder anvendelse på tvisten i hovedsagen, og at tage hensyn til dem i det omfang, den finder det hensigtsmæssigt at gøre det.

68 Med spørgsmålene, som skal behandles samlet, ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU, sammenholdt med artikel 267 TEUF og chartrets artikel 47, skal fortolkes således, at denne bestemmelse er til hinder for dels, at en kendelse afsagt af CAS tillægges retskraft på en medlemsstats område i forholdet mellem parterne i den tvist, inden for rammerne af hvilken kendelsen blev afsagt, i det tilfælde, hvor kendelsens forenelighed med EU-retten ikke forinden er blevet efterprøvet af en national retsinstans, der har kompetence til at forelægge Domstolen præjudicielle spørgsmål, dels, at en sådan kendelse som følge af denne retskraft tillægges beviskraft på den nævnte medlemsstats område i forholdet mellem parterne i den nævnte tvist og tredjemand.

Om den effektive domstolsbeskyttelse af private inden for EU, herunder i tilfælde af anvendelse af voldgift

69 Unionen er en retsunion, hvori retten til en effektiv retsbeskyttelse har afgørende betydning som garant for beskyttelsen af samtlige de rettigheder, som borgerne afleder af EU-retten (jf. i denne retning dom af 24.6.2019, Kommissionen mod Polen (Den øverste domstols uafhængighed), C-619/18, EU:C:2019:531, præmis 58, og af 20.4.2021, Repubblika, C-896/19, EU:C:2021:311, præmis 51).

70 Af denne grund er den nævnte ret, der udspringer af medlemsstaternes fælles forfatningstraditioner, også sikret borgerne på EU-plan på de betingelser, som er fastsat i artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU og chartrets artikel 47, idet der skal tages behørigt hensyn til sidstnævnte bestemmelse ved fortolkningen af den førstnævnte bestemmelse (jf. i denne retning dom af 18.7.2013, Kommissionen m.fl. mod Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P og C-595/10 P, EU:C:2013:518, præmis 66, af 27.2.2018, Associação Sindical dos Juízes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, præmis 35, og af 2.3.2021, A.B. m.fl. (Udnævnelse af dommere ved den øverste domstol – søgsmål), C-824/18, EU:C:2021:153, præmis 143).

71 Anerkendelsen af den i chartrets artikel 47 sikrede adgang til effektive retsmidler i en given sag forudsætter bl.a., at den person, der påberåber sig den, gør rettigheder eller friheder, som er sikret ved EU-retten, gældende (dom af 22.2.2022, RS (Virkningen af domme afsagt af en forfatningsdomstol), C-430/21, EU:C:2022:99, præmis 34, og af 29.7.2024, protectus, C-185/23,

EU:C:2024:657, præmis 71). Dette er tilfældet i tvisten i hovedsagen, eftersom RFC Seraing, således som den forelæggende ret har anført, har påberåbt sig de rettigheder og friheder, som klubben er tillagt ved artikel 45 TEUF, 56 TEUF, 63 TEUF, 101 TEUF og 102 TEUF.

72 Til denne adgang til effektive retsmidler, der er sikret ved chartrets artikel 47, svarer den i artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU fastsatte forpligtelse for medlemsstaterne til at tilvejebringe den nødvendige adgang til domstolsprøvelse for at sikre en effektiv retsbeskyttelse på de områder, der er omfattet af EU-retten (dom af 6.10.2020, État luxembourgeois (Ret til at anlægge søgsmål til prøvelse af en anmodning om oplysninger på skatteområdet), C-245/19 og C-246/19, EU:C:2020:795, præmis 47, og af 1.8.2022, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (Afslag på at overtage en uledsaget egyptisk mindreårig), C-19/21, EU:C:2022:605, præmis 36).

73 Mens chartrets artikel 47 således bidrager til overholdelsen af retten til en effektiv retsbeskyttelse for enhver borger, der i en given sag gør en ret eller en frihed gældende, som den pågældende udleder af EU-retten, har artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU til formål at sikre, at det retsmiddelsystem, som alle medlemsstaterne tilvejebringer, sikrer en effektiv retsbeskyttelse på de områder, der er omfattet af EU-retten (dom af 20.4.2021, Repubblika, C-896/19, EU:C:2021:311, præmis 52).

74 Hvad for det første angår den forpligtelse, som er fastsat i artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU, indebærer denne, at alle instanser, der henhører under medlemsstaternes domstolssystem, og som i deres egenskab af »retter« i EU-rettens forstand kan blive anmodet om at fortolke eller anvende EU-retten, opfylder de krav, der er uløseligt forbundet med en effektiv retsbeskyttelse (jf. i denne retning dom af 27.2.2018, Associação Sindical dos Juízes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, præmis 40, og af 22.2.2022, RS (Virkningen af domme afsagt af en forfatningsdomstol), C-430/21, EU:C:2022:99, præmis 40).

75 Hvad for det andet angår den adgang til effektive retsmidler, der er sikret ved chartrets artikel 47, kræver denne bl.a., at disse retsinstanser kan foretage en effektiv domstolsprøvelse af de retsakter eller foranstaltninger eller den adfærd, om hvilke det inden for rammerne af en given tvist gøres gældende, at de har medført en krænkelse af de rettigheder eller friheder, som EU-retten tillægger en borger. Dette krav indebærer principielt, at de pågældende retsinstanser har kompetence til at undersøge alle de retlige og faktiske forhold, der er relevante for at afgøre denne tvist (dom af 6.10.2020, État luxembourgeois (Ret til at anlægge søgsmål til prøvelse af en anmodning om oplysninger på skatteområdet), C-245/19 og C-246/19, EU:C:2020:795, præmis 66 og den deri nævnte retspraksis).

76 Ingen af de nævnte to bestemmelser indebærer imidlertid, at borgerne skal have adgang til et direkte retsmiddel, med hvilket det principalt tilsigtes at anfægte en given foranstaltning, forudsat at der i øvrigt i det pågældende nationale domstolssystem findes et eller flere retsmidler, der gør det muligt for dem indirekte at opnå en effektiv domstolsprøvelse af denne foranstaltning, og som således sikrer iagttagelsen af de rettigheder og friheder, som de er sikret ved EU-retten (jf. i denne retning dom af 13.3.2007, Unibet, C-432/05, EU:C:2007:163, præmis 47 og 49, af 6.10.2020, État luxembourgeois (Ret til at anlægge søgsmål til prøvelse af en anmodning om oplysninger på skatteområdet), C-245/19 og C-246/19, EU:C:2020:795, præmis 79, og af 8.4.2025, Parquet européen (Domstolskontrol med proceduremæssige retsakter), C-292/23, EU:C:2025:255, præmis 79).

77 Desuden skal de retsmidler, der findes i det pågældende nationale domstolssystem, gøre det muligt for den kompetente nationale retsinstans at anmode Domstolen om at træffe præjudiciel afgørelse om ethvert spørgsmål vedrørende fortolkningen af EU-retten eller gyldigheden af en EU-retsakt på de betingelser, der er fastsat i artikel 267 TEUF. Det skal i denne henseende bemærkes, at den i artikel 267 TEUF fastsatte procedure med præjudicielle forelæggelser, som er kernen i det ved traktaterne udformede domstolssystem, indfører en dommerdialog mellem Domstolen og medlemsstaternes domstole, der har til formål at sikre en ensartet fortolkning af EU-retten, hvorved EU-rettens sammenhæng, fulde virkning og autonomi og i sidste ende den særegne karakter af den ved traktaterne indførte ret sikres (udtalelse 2/13 (Unionens tiltrædelse af EMRK) af 18.12.2014, EU:C:2014:2454, præmis 176, samt dom af 6.3.2018, Achmea, C-284/16, EU:C:2018:158, præmis 37, og af 22.2.2022, RS (Virkningen af domme afsagt af en forfatningsdomstol), C-430/21, EU:C:2022:99, præmis 73). I denne henseende udgør proceduren med præjudicielle forelæggelser et centralt element i den ordning, der er indført ved traktaterne med henblik på at gøre det muligt for de nationale retsinstanser at sikre en effektiv domstolsbeskyttelse af de rettigheder, som private har i henhold til EU-retten (jf. i denne retning dom af 23.11.2021, IS (Forelæggelseskendelsens ulovlighed), C-564/19, EU:C:2021:949, præmis 76).

78 Når dette er sagt, er den retsorden, der er indført ved traktaterne, principielt ikke til hinder for, at private, der henhører under denne retsorden i kraft af udøvelsen af en økonomisk virksomhed, på Unionens område undergiver de tvister, som måtte opstå mellem dem inden for rammerne af denne udøvelse, en voldgiftsmekanisme.

79 Det forholder sig tværtimod således, at til forskel fra indgåelsen af dels aftaler mellem medlemsstater, som indfører bindende voldgiftsmekanismer, der udelukker tvister, som kan vedrøre fortolkningen eller anvendelsen af EU-retten, fra deres retsinstansers kompetence, dels ad hoc-voldgiftsaftaler, der gør det muligt at fortsætte voldgiftssager, som er indledt på grundlag af sådanne aftaler, hvilket er strengt forbudt (jf. i denne retning dom af 6.3.2018, Achmea, C-284/16, EU:C:2018:158, præmis 54 og 55, af 2.9.2021, Republikken Moldova, C-741/19, EU:C:2021:655, præmis 59, og af 26.10.2021, PL Holdings, C-109/20, EU:C:2021:875, præmis 44 og 45), er det i princippet muligt for private at ty til voldgift.

80 I denne henseende – og således som det fremgår af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis vedrørende artikel 6, stk. 1, i den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, undertegnet i Rom den 4. november 1950, i lyset af hvilken chartrets artikel 47 skal fortolkes (dom af 19.12.2019, Deutsche Umwelthilfe, C-752/18, EU:C:2019:1114, præmis 37) – skal der sondres mellem tvungen voldgift og frivillig voldgift. Hvad angår sidstnævnte har Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol fastslået, at parterne i en aftale frit kan give frivilligt afkald på visse rettigheder, der er sikret ved den nævnte konvention, herunder retten til at indbringe visse tvister, der måtte opstå som følge af opfyldelsen af denne aftale, for de statslige domstole, forudsat at et sådant afkald er frit, lovligt og utvetydigt (Menneskerettighedsdomstolens dom af 2.10.2018, Mutu og Pechstein mod Schweiz, CE:ECHR:2018:1002JUD004057510, § 96).

81 På samme måde har Domstolen fastslået, at private har mulighed for at indgå en aftale, der i klare og præcise vendinger helt eller delvist bringer hermed forbundne tvister ind under et voldgiftsorgan i stedet for den nationale retsinstans, som ville have haft kompetence til at træffe afgørelse om disse tvister i medfør af gældende retsregler, såfremt en sådan aftale ikke havde foreligget (jf. i denne retning dom af 21.12.2023, International Skating Union mod Kommissionen, C-124/21 P, EU:C:2023:1012, præmis 193).

82 Såfremt den voldgiftsmekanisme, der er indført eller udpeget ved en sådan aftale, skal gennemføres på hele eller en del af Unionens område i forbindelse med tvister, som er forbundet med udøvelsen af en økonomisk aktivitet på dette område, skal denne mekanisme imidlertid udformes og gennemføres på en måde, der sikrer dels dens forenelighed med de principper, som Unionens retssystem er opbygget efter, dels en effektiv overholdelse af Unionens ufravigelige retsgrundsætninger (jf. i denne retning dom af 21.12.2023, International Skating Union mod Kommissionen, C-124/21 P, EU:C:2023:1012, præmis 188 og 189).

83 Med henblik herpå skal det bemærkes, at uafhængigt af de regler, som kan finde anvendelse på det voldgiftsorgan, der har kompetence i henhold til en sådan voldgiftsmekanisme, skal de kendelser, som afsiges af dette organ, kunne gøres til genstand for en domstolsprøvelse, der er egnet til at sikre den effektive retsbeskyttelse, som de pågældende private har ret til i henhold til chartrets artikel 47, og som medlemsstaterne i overensstemmelse med artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU har en forpligtelse til at sikre på de områder, der er omfattet af EU-retten.

84 Dette krav indebærer ikke, at der i Unionen nødvendigvis skal være en eller flere retsinstanser, som har kompetence til at behandle alle de retlige og faktiske spørgsmål, der er relevante for afgørelsen af de tvister, inden for rammerne af hvilke disse kendelser er blevet afsagt, således som det bør være tilfældet, når der ikke er gjort brug af voldgift, i overensstemmelse med den retspraksis, hvortil der er blevet henvist i nærværende doms præmis 75. Henset til den mulighed, som private har for at ty til voldgift på de betingelser, der er anført i nærværende doms præmis 82, og til de krav, som vedrører hensynet til en effektiv voldgiftsprocedure, kan domstolsprøvelsen af de nævnte voldgiftskendelser nemlig godt være begrænset (jf. i denne retning dom af 1.6.1999, Eco Swiss, C-126/97, EU:C:1999:269, præmis 35, af 26.10.2006, Mostaza Claro, C-168/05, EU:C:2006:675, præmis 34, og af 21.12.2023, International Skating Union mod Kommissionen, C-124/21 P, EU:C:2023:1012, præmis 193).

85 Det skal imidlertid under alle omstændigheder fortsat være muligt for private, der er berørt af sådanne kendelser, at opnå en prøvelse ved en retsinstans, som opfylder samtlige de af artikel 267 TEUF følgende krav, af spørgsmålet om, hvorvidt sådanne kendelser er forenelige med de principper og bestemmelser, der er omfattet af Unionens ufravigelige retsgrundsætninger, og som er relevante i forbindelse med den pågældende tvist (jf. i denne retning dom af 1.6.1999, Eco Swiss, C-126/97, EU:C:1999:269, præmis 37, og af 21.12.2023, International Skating Union mod Kommissionen, C-124/21 P, EU:C:2023:1012, præmis 193).

86 For at være effektiv skal prøvelsen være egnet til at sikre overholdelsen af de nævnte principper og bestemmelser, hvilket indebærer, at den skal vedrøre fortolkningen af disse principper og bestemmelser, de retsvirkninger, som de skal tillægges for så vidt angår deres anvendelse i en given sag, samt i givet fald hvorledes de faktiske omstændigheder, således som de er fastslået og vurderet af voldgiftsorganet, skal kvalificeres retligt i lyset af disse principper og bestemmelser.

87 Det kan nemlig ikke tillades, at private ved at ty til voldgift kan frigøre sig fra de principper og bestemmelser i den primære eller den afledte EU-ret, der er væsentlige for den ved traktaterne indførte retsorden, eller som er af grundlæggende betydning for udførelsen af de opgaver, der er blevet overdraget til Unionen (jf. i denne retning dom af 1.6.1999, Eco Swiss, C-126/97, EU:C:1999:269, præmis 36, og af 26.10.2006, Mostaza Claro, C-168/05, EU:C:2006:675, præmis 37). Tværtimod skal private overholde disse principper og bestemmelser, der er omfattet af Unionens ufravigelige retsgrundsætninger, for så vidt som betingelserne for deres respektive anvendelse er opfyldt i en given sag. I denne henseende udgør overholdelsen af disse ufravigelige retsgrundsætninger et væsentligt supplement til det strukturerede netværk af indbyrdes

afhængige principper, regler og retlige forbindelser, der er bindende for Unionen og dens medlemsstater og indbyrdes mellem medlemsstaterne (jf. i sidstnævnte henseende dom af 6.3.2018, Achmea, C-284/16, EU:C:2018:158, præmis 33 og den deri nævnte retspraksis).

88 Som det følger af Domstolens praksis, omfatter de principper og bestemmelser, der er omfattet af Unionens ufravigelige retsgrundsætninger, bl.a. artikel 101 TEUF og 102 TEUF, der har direkte virkning, og som fremkalder rettigheder for borgerne, som de nationale retsinstanser skal beskytte (jf. i denne retning dom af 1.6.1999, Eco Swiss, C-126/97, EU:C:1999:269, præmis 36-39, og af 21.12.2023, International Skating Union mod Kommissionen, C-124/21 P, EU:C:2023:1012, præmis 192 og 193).

89 Arbejdskraftens frie bevægelighed, den frie udveksling af tjenesteydelser og de frie kapitalbevægelser, der er sikret ved henholdsvis artikel 45 TEUF, 56 TEUF og 63 TEUF, er ligeledes omfattet af Unionens ufravigelige retsgrundsætninger. Disse tre artikler, som er de eneste, der er omhandlet i tvisten i hovedsagen, har også direkte virkning (jf. for så vidt angår artikel 45 TEUF dom af 21.12.2023, Royal Antwerp Football Club, C-680/21, EU:C:2023:1010, præmis 136 og den deri nævnte retspraksis, og for så vidt angår artikel 63 TEUF dom af 10.3.2022, Grossmania, C-177/20, EU:C:2022:175, præmis 44 og den deri nævnte retspraksis). De udgør en del af grundlaget for det indre marked, der indebærer et område uden indre grænser som omhandlet i artikel 26 TEUF.

Om domstolsprøvelsen af kendelser afsagt af CAS inden for rammerne af tvister, der er forbundet med udøvelsen af en sportsgren som økonomisk virksomhed på Unionens område

90 Som det fremgår af Domstolens praksis, er de voldgiftsmekanismer, som internationale sportsforbund såsom FIFA undergiver bilæggelsen af de tvister, der kan opstå mellem dem eller opstå mellem de nationale forbund, der er medlemmer heraf, og private, som henhører under deres respektive kompetence, hvad enten der er tale om virksomheder eller sportsudøvere, på grund af disse sportsforbunds vedtægter og prærogativer kendetegnet ved en række forhold, der er særegne for dem.

91 Af denne grund har Domstolen fastslået, at i det tilfælde, hvor de nævnte tvister er forbundet med udøvelsen af en sportsgren som økonomisk virksomhed på Unionens område, har de berørte privates mulighed for at opnå en effektiv domstolsprøvelse af spørgsmålet om, hvorvidt de kendelser, der afsiges inden for rammerne af disse tvister, er forenelige med de principper og bestemmelser, som er omfattet af Unionens ufravigelige retsgrundsætninger, en helt særlig betydning (jf. i denne retning dom af 21.12.2023, International Skating Union mod Kommissionen, C-124/21 P, EU:C:2023:1012, præmis 193 og 195).

92 Henset til vedtægterne og prærogativerne for sportsforbund såsom FIFA skal anvendelsen af sådanne voldgiftsmekanismer nemlig anses for at være pålagt disse private ensidigt af sådanne forbund (jf. i denne retning dom af 21.12.2023, International Skating Union mod Kommissionen, C-124/21 P, EU:C:2023:1012, præmis 193, 195 og 225, samt Menneskerettighedsdomstolens dom af 2.10.2018, Mutu og Pechstein mod Schweiz, CE:ECHR:2018:1002JUD004057510, §§ 109-115). Selv om anvendelsen af en mekanisme af denne art på en privat formelt set kan være betinget af indgåelsen af en aftale med denne, er indgåelsen af denne aftale og indsættelsen i aftalen af en klausul om anvendelse af voldgift reelt pålagt på forhånd ved et regelsæt, der er vedtaget af det pågældende forbund, og som finder anvendelse på dets medlemmer og på de personer, der er tilknyttet disse medlemmer, eller endog på andre kategorier af personer.

93 Den bindende karakter af voldgiftsmekanismer af denne art er meget tæt forbundet med den omstændighed, at disse skal finde anvendelse i tvister mellem på den ene side et sportsforbund, som råder over særligt vidtrækkende sui generis-beføjelser til regelfastsættelse, kontrol og sanktion, og på den anden side en generel og ubestemt samling af juridiske og fysiske personer, der er undergivet disse beføjelser inden for rammerne af udøvelsen af deres erhvervsmæssige aktivitet, således som generaladvokaten i det væsentlige har anført i punkt 74 og 75 i forslaget til afgørelse.

94 Ganske vist kan denne tvungne anvendelse af voldgift, henset til de internationale sportsforbunds retlige autonomi og til deres ansvar (jf. i denne retning dom af 21.12.2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, præmis 75 og 142 samt den deri nævnte retspraksis), principielt begrundes i forfølgelsen af legitime mål såsom dem, der består i at sikre en ensartet behandling af de tvister, som er forbundet med den sportsgren, der henhører under deres kompetence, eller i at muliggøre en sammenhængende fortolkning og anvendelse af de regler, der finder anvendelse på denne sportsgren.

95 Domstolen har imidlertid gentagne gange fastslået, at denne retlige autonomi ikke kan begrunde, at gennemførelsen af de beføjelser, som sådanne forbund er indrømmet, fører til en begrænsning af privates mulighed for at påberåbe sig de rettigheder og friheder, som EU-retten tillægger dem, og som er omfattet af Unionens ufravigelige retsgrundsætninger (jf. i denne retning domme af 21.12.2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, præmis 75, og International Skating Union mod Kommissionen, C-124/21 P, EU:C:2023:1012, præmis 196 og den deri nævnte retspraksis). Dette krav indebærer i sig selv, at overholdelsen af disse rettigheder og friheder kan gøres til genstand for en effektiv domstolsprøvelse, hvilket gør sig så meget desto mere gældende, når anvendelsen af voldgift pålægges de berørte private (jf. analogt dom af 1.6.1999, Eco Swiss, C-126/97, EU:C:1999:269, præmis 36-39, og af 21.12.2023, International Skating Union mod Kommissionen, C-124/21 P, EU:C:2023:1012, præmis 192 og 193).

96 I det foreliggende tilfælde er det i henhold til en voldgiftsmekanisme, der skal anses for i praksis ensidigt at være pålagt de berørte private, at voldgiftskendelsen fra CAS blev afsagt, således som det fremgår af de oplysninger, som den forelæggende ret har fremlagt, og af de for Domstolen fremlagte sagsakter.

97 I henhold til artikel 47, stk. 3, og artikel 50, stk. 1, i FIFA's vedtægter skal ethvert søgsmål til prøvelse af en afgørelse fra FIFA's klageudvalg og mere generelt af en afgørelse truffet i sidste instans af FIFA og dette forbunds organer nemlig anlægges ved CAS. Ifølge vedtægternes artikel 50, stk. 4, har dette søgsmål ingen opsættende virkning, om end CAS kan tillægge det en sådan virkning. Dernæst bemærkes, at i henhold til vedtægternes artikel 11, 14, 15 og 51 skal de nationale fodboldforbund, der er medlemmer af FIFA, dels underkaste sig CAS' kompetence og afgørelser, dels sørge for, at deres egne medlemmer eller tilsluttede personer – såsom ligaer, klubber og spillere – alt efter omstændighederne underkaster sig denne kompetence og disse afgørelser eller kompetencen for og afgørelserne fra voldgiftsorganer, der er oprettet på nationalt plan. Endelig fremgår det af de nævnte vedtægters artikel 51, at ethvert søgsmål og enhver anmodning om foreløbige foranstaltninger ved en almindelig domstol er forbudt, medmindre de udtrykkeligt er fastsat i FIFA's regelsæt. Med dette forbehold er den respektive kompetence for CAS og de voldgiftsorganer, der er oprettet på nationalt plan, således ikke blot generel og bindende, men også eksklusiv for alle de personkategorier, som er omfattet af de nævnte regler.

98 Det er derfor nødvendigt at præcisere de krav, som domstolsprøvelsen af kendelser, der er blevet afsagt i henhold til en sådan mekanisme, skal opfylde for at gøre det muligt for de kompetente nationale retsinstanser at sikre private den effektive retsbeskyttelse, som de har ret til i henhold til chartrets artikel 47, og som medlemsstaterne i overensstemmelse med artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU har pligt til at sikre på de områder, der er omfattet af EU-retten.

99 For det første, og således som det er blevet anført i nærværende doms præmis 76, indebærer artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU ikke nødvendigvis, at der på Unionens område skal være et direkte retsmiddel, med hvilket det tilsigtes at gøre det muligt for de berørte private at anfægte sådanne kendelser, såsom et annullationssøgsmål, en indsigelse eller en appel, og dermed fra den kompetente retsinstans at opnå en effektiv domstolsprøvelse af disse kendelser. Det er imidlertid muligt for det pågældende sportsforbund at indføre en voldgiftsmekanisme, der, henset til forbundets sæde, er undergivet et sådant direkte retsmiddel inden for EU.

100 I alle de tilfælde, hvor en kendelse er blevet afsagt i forbindelse med en tvist, som er knyttet til udøvelsen af en sportsgren som økonomisk aktivitet på Unionens område, og for hvilken der ikke er fastsat et direkte retsmiddel til prøvelse af denne kendelse ved en retsinstans i en medlemsstat, skal der derimod – som anført i nærværende doms præmis 76 – foreligge en mulighed for, at de berørte private indirekte kan opnå, at enhver ret i en medlemsstat, der på en eller anden måde kan efterprøve en sådan kendelse, efter de nævnte privates anmodning eller af egen drift foretager en effektiv domstolsprøvelse af spørgsmålet om, hvorvidt denne kendelse er forenelig med de principper og bestemmelser, som er omfattet af Unionens ufravigelige retsgrundsætninger, således som det fremgår af nærværende doms præmis 85 og 95. I mangel af en sådan indirekte prøvelse, eller hvis denne prøvelse ikke var effektiv, foreligger der – henset til de forhold, som er anført i nærværende doms præmis 92 og 93 – ikke noget retsmiddel, der gør det muligt at sikre de berørte private en effektiv domstolsbeskyttelse, hvorfor det vil påhvile den pågældende medlemsstat at indføre et sådant retsmiddel.

101 For det andet skal det i den situation, hvor de principper eller bestemmelser, der er omfattet af Unionens ufravigelige retsgrundsætninger, og som tillægger borgerne rettigheder eller friheder, er blevet fortolket eller anvendt i en sådan kendelse, ligesom det er tilfældet i den foreliggende sag, være muligt for de retsinstanser i medlemsstaterne, der skal foretage en sådan prøvelse, at efterprøve den anlagte fortolkning af disse principper eller bestemmelser, de retsvirkninger, som er knyttet til denne fortolkning for så vidt angår deres anvendelse i den konkrete sag, og den retlige kvalificering af de faktiske omstændigheder som fastslået og vurderet af voldgiftsorganet, der er blevet foretaget i lyset af den nævnte fortolkning, således som det følger af nærværende doms præmis 86 og 95.

102 For det tredje kan disse retsinstanser ikke begrænse sig til i givet fald at fastslå, at en sådan kendelse helt eller delvist er uforenelig med principper eller bestemmelser, som er omfattet af Unionens ufravigelige retsgrundsætninger.

103 Tværtimod skal de nævnte retsinstanser inden for rammerne af deres respektive beføjelser og i overensstemmelse med de gældende nationale bestemmelser ligeledes kunne drage alle de retlige konsekvenser, der er nødvendige i tilfælde af, at det fastslås, at en sådan uforenelighed foreligger. I modsat fald ville den foretagne domstolsprøvelse nemlig ikke være effektiv, for så vidt som den ville kunne opretholde denne uforenelighed.

104 Særligt bemærkes, at i det tilfælde, hvor der er tale om en tilsidesættelse af konkurrencereglerne, skal de berørte private kunne anmode de nævnte retsinstanser om ikke blot at fastslå, at denne tilsidesættelse foreligger, og tilkende erstatning for det tab, som tilsidesættelsen har forvoldt dem, men også om at bringe den adfærd, der udgør tilsidesættelsen, til ophør (jf. i denne retning dom af 21.12.2023, International Skating Union mod Kommissionen, C-124/21 P, EU:C:2023:1012, præmis 200 og 201). Det samme gælder med hensyn til de forskellige former for fri bevægelighed, for så vidt som sportsforbundene er forpligtet til at iagttage disse friheder, når de vedtager eller anvender regler, der har en direkte indvirkning på disse (jf. i denne retning dom af 21.12.2023, European Superleague Company, C-333/21, EU:C:2023:1011, præmis 85 og 86 og den deri nævnte retspraksis).

105 For det fjerde og sidste følger det af Domstolens faste praksis, at enhver national retsinstans, som får forelagt en tvist, der er omfattet af EU-retten, skal have beføjelse til at indrømme foreløbige forholdsregler, som gør det muligt at sikre den fulde virkning af den retsafgørelse, der skal træffes med hensyn til realiteten, herunder i det tilfælde, hvor denne retsinstans forelægger Domstolen en anmodning om præjudiciel afgørelse og udsætter sagen på Domstolens besvarelse. Desuden skal en sådan retsinstans se bort fra de nationale retsregler, som er til hinder for denne beføjelse (jf. i denne retning dom af 19.6.1990, Factortame m.fl., C-213/89, EU:C:1990:257, præmis 21-23, og kendelse afsagt af Domstolens præsident den 25.2.2021, Sea Watch, C-14/21 og C-15/21, EU:C:2021:149, præmis 32).

106 Heraf følger for det første, at de berørte private skal have mulighed for at anmode enhver national retsinstans, for hvilken der gyldigt er indbragt en sag om, hvorvidt en voldgiftskendelse er forenelig med de principper og bestemmelser, som er omfattet af Unionens ufravigelige retsgrundsætninger, om at anordne foreløbige forholdsregler i afventning af den afgørelse, der skal træffes om sagens realitet (jf. i denne retning dom af 21.12.2023, International Skating Union mod Kommissionen, C-124/21 P, EU:C:2023:1012, præmis 201). Mere generelt skal sådanne foreløbige forholdsregler kunne anmodes iværksat af enhver national retsinstans, der har kompetence til inden for rammerne af en påstand om ugyldighedserklæring, om udstedelse af påbud og om erstatning som den, der ligger til grund for tvisten i hovedsagen, eller inden for rammerne af enhver anden national retssag at tage stilling til spørgsmålet om, hvorvidt en retsakt, en foranstaltning eller adfærd, der hidrører fra eller udvises af et internationalt eller nationalt sportsforbund eller fra et voldgiftsorgan, hvis kompetence et sådant forbund i praksis ensidigt har pålagt private, er forenelig med disse principper og bestemmelser, uden at det er nødvendigt at afvente en afgørelse af realiteten vedrørende dette spørgsmål. I mangel af en sådan mulighed kan den fulde virkning af en sådan afgørelse nemlig ikke sikres.

107 For det andet skal enhver national retsinstans, der har kompetence til at træffe afgørelse om et sådant spørgsmål, undlade at anvende enhver regel, der hidrører fra en medlemsstat eller, så meget desto mere, fra et sportsforbund, og som forbyder de berørte private at anmode retsinstansen om at indrømme dem sådanne foreløbige forholdsregler, eller som på anden måde er til hinder for, at retsinstansen kan indrømme dem sådanne forholdsregler.

108 I det foreliggende tilfælde fremgår det af forelæggelsesafgørelsen, at voldgiftskendelsen fra CAS vedrører en tvist om disciplinære sanktioner pålagt af FIFA i henhold til aftaler, der er blevet indgået mellem en fodboldklub med hjemsted i Belgien og en virksomhed, som har hjemsted i Malta, og hvis økonomiske aktivitet består i finansiel bistand til fodboldklubber i Europa. Denne kendelse blev afsagt i henhold til en voldgiftsmekanisme, der er indført ved FIFA's regelsæt, hvorefter en sådan kendelse kan gøres til genstand for et annullationssøgsmål ved en retsinstans i et tredjeland. Der er derfor tale om en kendelse, med hensyn til hvilken de berørte private i mangel

af et direkte retsmiddel ved en retsinstans i en medlemsstat skal have mulighed for indirekte fra enhver retsinstans i en medlemsstat, der kan efterprøve en sådan kendelse, om nødvendigt bistået af Domstolen på grundlag af artikel 267 TEUF, at opnå en effektiv prøvelse af iagttagelsen af de principper og bestemmelser, som er omfattet af Unionens ufravigelige retsgrundsætninger.

109 Som det fremgår af oplysningerne i forelæggelsesafgørelsen, forholder det sig i øvrigt således, at de nationale bestemmelser og regler, der er genstand for den forelæggende rets spørgsmål, i generelle og ubestemte vendinger tillægger endelige voldgiftskendelser retskraft i forholdet mellem parterne og beviskraft over for tredjemand på hele den pågældende medlemsstats område. De er som sådan blevet anvendt på voldgiftskendelsen fra CAS i den dom, der er genstand for den kassationsappel, som er iværksat ved den forelæggende ret.

110 Denne anvendelse bevirker således for det første, at en sådan voldgiftskendelse tillægges retskraft i forholdet mellem parterne i den tvist, hvori voldgiftskendelsen er blevet afsagt.

111 Den nævnte anvendelse fratager imidlertid den part, over for hvem den pågældende voldgiftskendelse efterfølgende gøres gældende af den anden part i en tvist, der er indbragt for en retsinstans i den pågældende medlemsstat, muligheden for – efter egen anmodning eller ex officio – ved denne retsinstans at opnå en effektiv prøvelse af spørgsmålet om, hvorvidt voldgiftskendelsen er forenelig med de principper og bestemmelser, som er omfattet af Unionens ufravigelige retsgrundsætninger.

112 For det andet bevirker den nævnte anvendelse, at en sådan voldgiftskendelse tillægges beviskraft i forholdet mellem parterne i den tvist, hvori voldgiftskendelsen er blevet afsagt, og tredjeparter i denne tvist.

113 Således som det er blevet anført såvel af den forelæggende ret i forelæggelsesafgørelsen som af generaladvokaten i punkt 134 i forslaget til afgørelse, udgør denne beviskraft ganske vist en formodning, der kan afkræftes af den part, over for hvilken den pågældende voldgiftskendelse efterfølgende gøres gældende af en tredjepart i nævnte tvist, i en tvist indbragt for en retsinstans i den pågældende medlemsstat.

114 Det fremgår imidlertid ligeledes af forelæggelsesafgørelsen, at den omstændighed, at den pågældende voldgiftskendelse tillægges en sådan beviskraft, er en af de konsekvenser, som national ret knytter til retskraften med det formål at gøre denne voldgiftskendelse gældende over for tredjemand. Denne beviskraft tillægges derfor den nævnte voldgiftskendelse på samme måde som den retskraft, som den er en følge af, og med hvilken den er direkte og uløseligt forbundet, uden at en retsinstans i en medlemsstat foretager nogen efterprøvelse af dens forenelighed med Unionens ufravigelige retsgrundsætninger.

115 Kravet om en efterprøvelse af overholdelsen af Unionens ufravigelige retsgrundsætninger er imidlertid nødvendigt for at gøre det muligt for den berørte private at udøve sin ret til effektive retsmidler og nyde godt af den effektive retsbeskyttelse, som skal sikres vedkommende, i givet fald ex officio, i overensstemmelse med chartrets artikel 47 og artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU, hvilket er gældende, uanset hvilken person der over for vedkommende vil påberåbe sig en voldgiftskendelse som den i hovedsagen omhandlede.

116 Det skal i øvrigt bemærkes, at konventionen om anerkendelse og fuldbyrdelse af udenlandske voldgiftskendelser, der blev undertegnet i New York den 10. juni 1958 (*United Nations Treaty Series*, bind 330, s. 3), og som ikke er bindende for Unionen, men som samtlige medlemsstater og i øvrigt Det Schweiziske Forbund er parter i, også fastsætter en domstolsprøvelse af de voldgiftskendelser, der vedrører ufravigelige retsgrundsætninger.

117 Således som bl.a. den belgiske, den franske, den litauiske og den nederlandske regering samt Kommissionen i det væsentlige har anført, følger det nemlig af den nævnte konvention, at selv om enhver stat, der er part i konventionen, skal anerkende eksistensen og gyldigheden af udenlandske voldgiftskendelser, som er blevet afsagt i henhold til en aftale, hvorved fysiske eller juridiske personer har forpligtet sig til helt eller delvis at henskyde tvister, der måtte opstå mellem dem vedrørende et bestemt retsforhold, til voldgift, går denne forpligtelse hånd i hånd med forpligtelsen for en sådan stat til at sikre de berørte personer mulighed for, at de fra de kompetente nationale retsinstanser kan opnå en efterprøvelse af, om disse kendelser er i overensstemmelse med statens ufravigelige retsgrundsætninger, uanset om dette sker efter deres anmodning eller ex officio. Hvad angår medlemsstaterne går den sidstnævnte forpligtelse hånd i hånd med den forpligtelse, der består i at sikre disse personer mulighed for at opnå en prøvelse af, om de nævnte kendelser er i overensstemmelse med Unionens ufravigelige retsgrundsætninger (jf. i denne retning dom af 1.6.1999, Eco Swiss, C-126/97, EU:C:1999:269, præmis 37).

118 Endelig skal det bemærkes, at det af fast retspraksis fremgår, at chartrets artikel 47 i sig selv er tilstrækkelig og ikke skal præciseres ved bestemmelser i EU-retten eller i national ret for at tillægge private en ret, der som sådan kan påberåbes (dom af 17.4.2018, Egenberger, C-414/16, EU:C:2018:257, præmis 78, af 29.7.2019, Torubarov, C-556/17, EU:C:2019:626, præmis 56, og af 28.1.2025, ASG 2, C-253/23, EU:C:2025:40, præmis 89).

119 Det følger ligeledes af Domstolens faste praksis, at artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU har direkte virkning, eftersom bestemmelsen for det første er formuleret i klare og præcise vendinger, og der for det andet ikke er knyttet nogen betingelser til bestemmelsen (dom af 18.5.2021, Asociația »Forumul Judecătorilor din România« m.fl., C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 og C-397/19, EU:C:2021:393, præmis 250, af 22.2.2022, RS (Virkningen af domme afsagt af en forfatningsdomstol), C-430/21, EU:C:2022:99, præmis 58, og af 6.3.2025, D.K. (Fritagelse af en dommer fra dennes forpligtelser), C-647/21 og C-648/21, EU:C:2025:143, præmis 90).

120 Det følger heraf, at i det tilfælde, hvor de nationale bestemmelser, der finder anvendelse på en given tvist, eventuelt udgør en hindring for den fulde virkning af artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU, skal den kompetente nationale retsinstans, såfremt den ikke kan anlægge en overensstemmende fortolkning af disse nationale bestemmelser, af egen drift se bort fra dem. Beføjelsen til på tidspunktet for anvendelsen af EU-retten at gøre alt, hvad der er nødvendigt for at se bort fra en national bestemmelse eller praksis, som eventuelt udgør en hindring for den fulde effektivitet af EU-rettens bestemmelser, der har direkte virkning, udgør nemlig en integrerende del af Unionens retsinstansers opgave, som påhviler den nationale retsinstans, der inden for rammerne af sin kompetence skal anvende disse regler (jf. i denne retning dom af 22.2.2022, RS (Virkningen af domme afsagt af en forfatningsdomstol), C-430/21, EU:C:2022:99, præmis 59 og 62 og den deri nævnte retspraksis).

121 Denne forpligtelse gælder derfor bl.a. i det tilfælde, hvor de gældende nationale bestemmelser forhindrer den kompetente nationale retsinstans i indirekte at foretage en effektiv prøvelse af spørgsmålet om, hvorvidt en voldgiftskendelse afsagt af CAS inden for rammerne af en tvist, der

er forbundet med udøvelsen af en sportsgren som økonomisk aktivitet på Unionens område, er forenelig med de principper og bestemmelser, som er omfattet af Unionens ufravigelige retsgrundsætninger.

122 Den nævnte forpligtelse gælder derfor navnlig, når der foreligger nationale bestemmelser og regler, hvorefter en sådan voldgiftskendelse tillægges dels retskraft i forholdet mellem parterne, dels beviskraft i forholdet mellem parterne og tredjemand, uden at denne voldgiftskendelse forinden har været genstand for en prøvelse, som har gjort det muligt for en retsinstans i den pågældende medlemsstat effektivt at undersøge, om den er forenelig med de principper og bestemmelser, der er omfattet af Unionens ufravigelige retsgrundsætninger. Det skal i denne henseende bemærkes, at det er selve den omstændighed, at den nævnte voldgiftskendelse tillægges en sådan retskraft og følgelig en sådan beviskraft, som i en sådan sammenhæng udgør en tilsidesættelse af det krav om en effektiv retsbeskyttelse, der er fastsat i artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU og chartrets artikel 47.

123 En sådan situation adskiller sig nemlig i væsentlig grad fra den, som er omhandlet i den praksis fra Domstolen, hvortil der er blevet henvist i nærværende doms præmis 55, og hvor den omstændighed, at en retsafgørelse eller en voldgiftskendelse, som har kunnet gøres til genstand for en effektiv domstolsprøvelse i overensstemmelse med disse bestemmelser, er blevet tillagt retskraft, anfægtes med den begrundelse, at den er til hinder for, at en tilsidesættelse af en anden EU-retlig bestemmelse eller et andet EU-retligt princip fastslås og sanktioneres, og at den således er i strid med en begrænsning, som det EU-retlige effektivitetsprincip fastsætter for retskraften som udtryk for princippet om medlemsstaternes procesautonomi.

124 I det foreliggende tilfælde følger det heraf, at der skal ses bort fra de nationale bestemmelser og regler, i lyset af hvilke den forelæggende rets spørgsmål er formuleret, medmindre disse bestemmelser og regler – i givet fald sammenholdt med andre bestemmelser i national ret – kan fortolkes således, at de ikke finder anvendelse, når der foreligger en voldgiftskendelse som den i hovedsagen omhandlede, hvilket det alene tilkommer den forelæggende ret at afgøre.

125 Henset til samtlige ovenstående betragtninger skal de forelagte spørgsmål besvares med, at artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU, sammenholdt med artikel 267 TEUF og chartrets artikel 47, skal fortolkes således, at bestemmelsen er til hinder for, at

– en kendelse afsagt af CAS tillægges retskraft på en medlemsstats område i forholdet mellem parterne i den tvist, inden for rammerne af hvilken kendelsen blev afsagt, i det tilfælde, hvor denne tvist er forbundet med udøvelsen af en sportsgren som økonomisk virksomhed på Unionens område, og hvor kendelsens forenelighed med de principper og bestemmelser, som er omfattet af Unionens ufravigelige retsgrundsætninger, ikke forinden er blevet effektivt efterprøvet af en retsinstans i denne medlemsstat, der har kompetence til at forelægge Domstolen præjudicielle spørgsmål

– en sådan kendelse som følge af denne retskraft tillægges beviskraft på den nævnte medlemsstats område i forholdet mellem parterne i den nævnte tvist og tredjemand.

Sagsomkostninger

126 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Store Afdeling) for ret:

Artikel 19, stk. 1, andet afsnit, TEU, sammenholdt med artikel 267 TEUF og artikel 47 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, skal fortolkes således, at bestemmelsen er til hinder for, at

– **en kendelse afsagt af Tribunal arbitral du sport (Den Internationale Sportsdomstol) (CAS) tillægges retskraft på en medlemsstats område i forholdet mellem parterne i den tvist, inden for rammerne af hvilken kendelsen blev afsagt, i det tilfælde, hvor denne tvist er forbundet med udøvelsen af en sportsgren som økonomisk virksomhed på Den Europæiske Unions område, og hvor kendelsens forenelighed med de principper og bestemmelser, som er omfattet af Unionens ufravigelige retsgrundsætninger, ikke forinden er blevet effektivt efterprøvet af en retsinstans i denne medlemsstat, der har kompetence til at forelægge Domstolen præjudicielle spørgsmål**

– **en sådan kendelse som følge af denne retskraft tillægges beviskraft på den nævnte medlemsstats område i forholdet mellem parterne i den nævnte tvist og tredjemand.**

Underskrifter